

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВИШИ СУД У ВАЉЕВУ

Број: Гж.бр.112/11
Датум: 03.02.2011.г.
Ваљево

ВИШИ СУД У ВАЉЕВУ, у већу састављеном од судија: Бранислава Џунића, председника већа, Лепе Лаловић и Зорице Бранковић, чланова већа, у правној ствари тужиоца Стамбена зграда у ул. АА, кога заступа адвокат ББ, против тужених ВВ и ВВ1, ради раскида уговора, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против решења Основног суда у Ваљеву 8.П.бр.5465/10 од 29.12.2010. године у седници одржаној 03.02.2011. године донео је:

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ решење Основног суда у Ваљеву 8.П.бр.5465/10 од 29.12.2010. године и предмет враћа првостепеном суду на даљи поступак.

Образложење

Побијаним решењем одбачена је тужба тужиоца којом је тражен раскид због неиспуњења уговора о надзиђивању стамбене зграде закљученог између странака пред Општинским судом у Ваљеву Ов.бр.8007/08 29.04.2008. године.

Против наведеног решења жалбу је благовремено поднео тужилац због погрешене примене материјалног права и битне повреде одредби о поступку са предлогом да се побијано решење укине и врати на поновни поступак.

Виши суд је испитао побијану одлуку у смислу чл. 372 у вези чл. 388 ЗПП-а, па је нашао да жалба основана.

Првостепени суд налази да се раскид уговора не може остварити преображајном тужбом, већ простом изјавом воље упућеном другој уговорној страни, да тужилац нема правни интерес за подношење тужбе за раскид уговора јер то право може остварити вансудским путем, те је одбацио тужбу у предметном спору.

Међутим, основано се жалбом тужиоца указује да је побијано решење донето погрешном применом одредаба ЗПП-а.

У конкретном случају првостепени суд правилно налази да је тужилац није поднео тужбу за утврђење, већ преображајну тужбу, међутим, првостепени суд ипак одбацује тужбу ван главне расправе, очигледно применом чл. 188 ст. 2 у вези са чл. 279 тач. 6 ЗПП-а, иако не наводи коју је конкретно норму првостепени суд применио. Овлашћење председника већа из члана 188 став 2 ЗПП-а се тиче се само могућности одбацивања тужбе за утврђење за чије подношење тужилац нема правног интереса, те, како тужилац

није поднео тужбу за утврђење, већ преображајну тужбу којом се тражи да суд раскине уговор странака, тужба се не може одбацити. Правни интерес за подношење тужбе у конкретном случају се исцрпљује кроз основаност или неоснованост тужбеног захтева. Суд је дужан да донесе мериторну одлуку којом ће одбити или усвојити тужбени захтев и такву одлуку суд мора донети и када је законом предвиђено да се одређено субјективно право може остварити и вансудски путем. Титулару права би се могла ускратити судска заштита само у случају да је законом изричито забрањено подношење тужбе за остварење субјективног права чија је реализација могућа вансудским путем.

Наш Закон о облигационим односима је прихватио институт вансудског раскида уговора, али није забранио уговорним странама да раскид уговора изврше и судским путем. Ако се тражи судски раскид уговора, онда таква тужба садржи изјаву о раскиду и захтев да се судском одлуком верификује њено правно дејство. У том случају суд ће расправити да ли су законом прописани услови за раскид уговора испуњени и у зависности од тих чињеница усвојити или одбити тужбени захтев. Из тих разлога суд није овлашћен да због законом прописаног вансудског пута раскида уговора, одбаци тужбу којом се тражи да одлуку о постојању или непостојању тог праву донесе суд.

У даљем поступку првостепени суд ће испитати да ли су испуњени услови за раскид уговора и сходно утврђеном чињеничном стању донети одговарајућу мериторну одлуку о тужбеном захтеву.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА-СУДИЈА

Бранислав Џунић